

Otvoreni pristup NLM: prvi i najbolji

Šember, Marijan

Conference presentation / Izlaganje na skupu

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:105:358317>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

Repository / Repozitorij:

[Dr Med - University of Zagreb School of Medicine
Digital Repository](#)

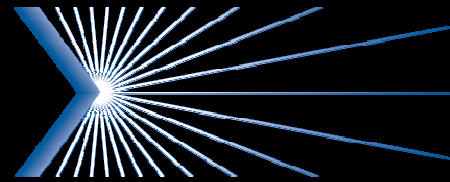

Marijan Šember

OTVORENI PRISTUP NLM: PRVI I NAJBOLJI

U.S. National Library of Medicine

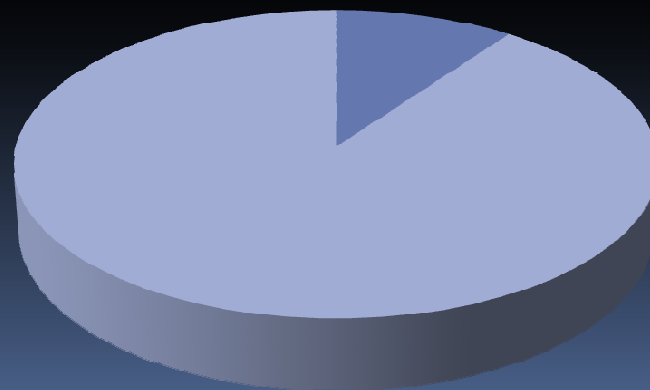

- **PubMed**
- **PubMed Central**
- **Bookshelf**
- **MedlinePlus**

PubMed

- sustav za pronalaženje medicinskih informacija, zasnovan na mrežnoj tehnologiji
- bibliografske informacije, ali i poveznice prema cijelim člancima

■ Medline

Od Index Medicusa do PubMeda

- 1879 – Index Medicus (IM)
- 1960. – prva upotreba računala u obradi zapisa za Index Medicus
- 1971. – Medline, on-line pretraživanje (s podacima od 1966. godine)
- kasnije na CD-ROM-u
- 1996. – PubMed kao eksperimentalni pretraživač Medlinea

NCBI News

NATIONAL CENTER FOR BIOTECHNOLOGY INFORMATION
National Library of Medicine
National Institutes of Health

August 1997

Vice President Launches PubMed, Lauds Free MEDLINE Access

"MEDLINE...will henceforth be available free to the American people." With those words, Vice President Al Gore inaugurated the PubMed search system at a Capitol Hill press conference on June 26. PubMed, which provides Web access to the National Library of Medicine's (NLM) database of the biomedical journal literature, MEDLINE, was heralded by Senator Tom Harkin (IA) as "...the model of a smart, creative government initiative." The Vice President viewed free access to MEDLINE as consistent with the Clinton administration's

other "empowerment" initiatives stating, "This development...may do more to reform and improve the quality of health care in the United States than anything else we've done in a long time."

Searching PubMed

PubMed grew out of NCBI's Entrez project which, since 1992, has offered a subset of MEDLINE records related to molecular biology. In addition to encompassing all of MEDLINE and PreMEDLINE, PubMed retains Entrez's ability to use one article as a "seed" to find other similar

articles. By traversing the See Related Articles' links, a user can find articles similar in concept with speed and precision. PubMed expands upon Entrez by linking MEDLINE articles to full-text Web sites maintained by publishers. Currently, 95 journals are linked to PubMed, including Cell, Journal of Biological Chemistry, Journal of Cell Biology, New England Journal of Medicine, and Science. Access to publishers' Web sites may require subscriptions or registration.

PubMed Options

PubMed offers the option to search MEDLINE or any of NCBI's molecular biology databases. Users can select from a variety of search fields, including but not limited to: text words, author names, and journal titles. A MEDLINE citation for which there is a corresponding online, full-text article will have a button at the top of the abstract page that links to the publisher's Web site. Additional links point to

Continued on page 2

NCBI Director David Lipman (far left) coaches Vice President Gore (seated) as he searches PubMed. NIH Director Harold Varmus (center) and NLM Director Donald Lindberg (far right) look on.

IN THIS ISSUE

PubMed Launched	1
Using Sequin	2
Structure Neighbors	3
NCBI Data by FTP	3
ORF Finder	4
Electronic PCR	4
Recent Publications	4
CGAP Revolutionizes Research ..	5
Frequently Asked Questions	6

Vremenski raspon

Pub
Med
Cent-
ral

OLDMEDLINE
Cumulated
Index Medicus
(CIM) i Current
List of Medical
Literature
(CLML)

PubMed danas

- 24 milijuna zapisa
  - 14 milijuna zapisa ima poveznicu na cjelovite tekstove članka
  - **4,3 milijuna članka slobodno dostupno (18%)**
- 5600 redovito indeksiranih časopisima
- ažuriranje na dnevnoj bazi: milijun novih zapisa godišnje

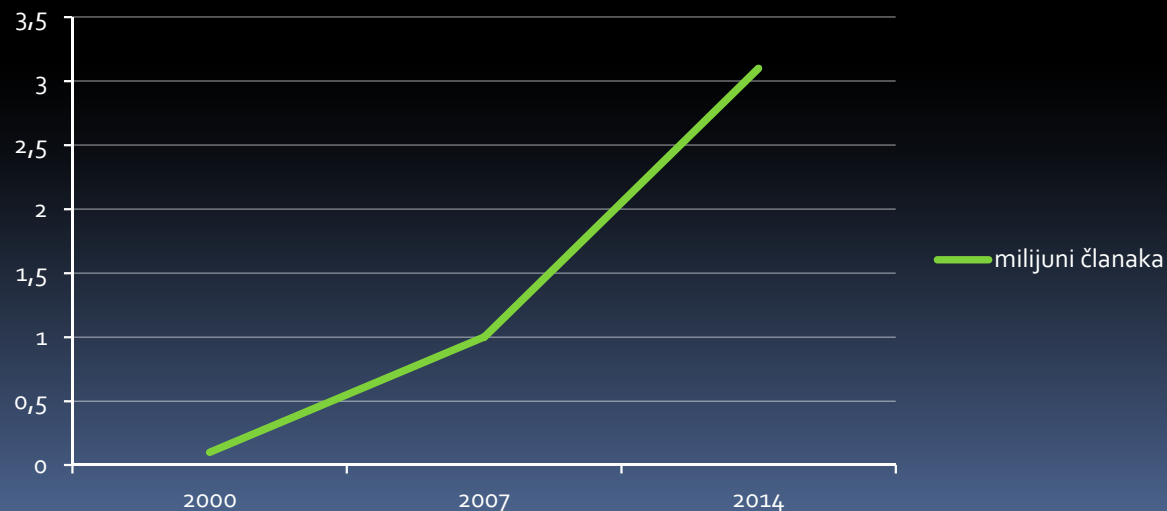
PubMed Central

- javni elektronički arhiv biomedicinske literature objavljene u časopisima
- inicijativa 1999. Varmus
- časopisi drugih izdavača
- od izdavača se očekuje da cjelokupni sadržaj svojih časopisa pohranjuju u PMC, dopušta se odgoda (embargo) na određeno vrijeme
- jednom pohranjeni sadržaj ne može se više povući
- ima i ulogu trajne pohrane znanstvenih radova objavljenih u elektroničkom obliku

PubMed Central

- s radom započeo 2000. s dva časopisa:
  - Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS)
  - Molecular Biology of the Cell (MBC)
- danas: 1800 naslova u cijelosti i 2500 selektivno

Sadržaj – rukopisi

- od 2005. PMC pohranjuje i rukopise radova financiranih iz proračuna SAD
- autori bi trebali deponirati konačnu, recenziranu verziju rada kakva je prihvaćena za tisak, najkasnije godinu dana nakon objave
- u PMC-u 10% takvih radova
- svaki rad ima poveznicu na izvorni članak u časopisu gdje je objavljen
- i u PubMedu, poveznica će, osim na izvorni tekst članka, voditi i na autorov rukopis

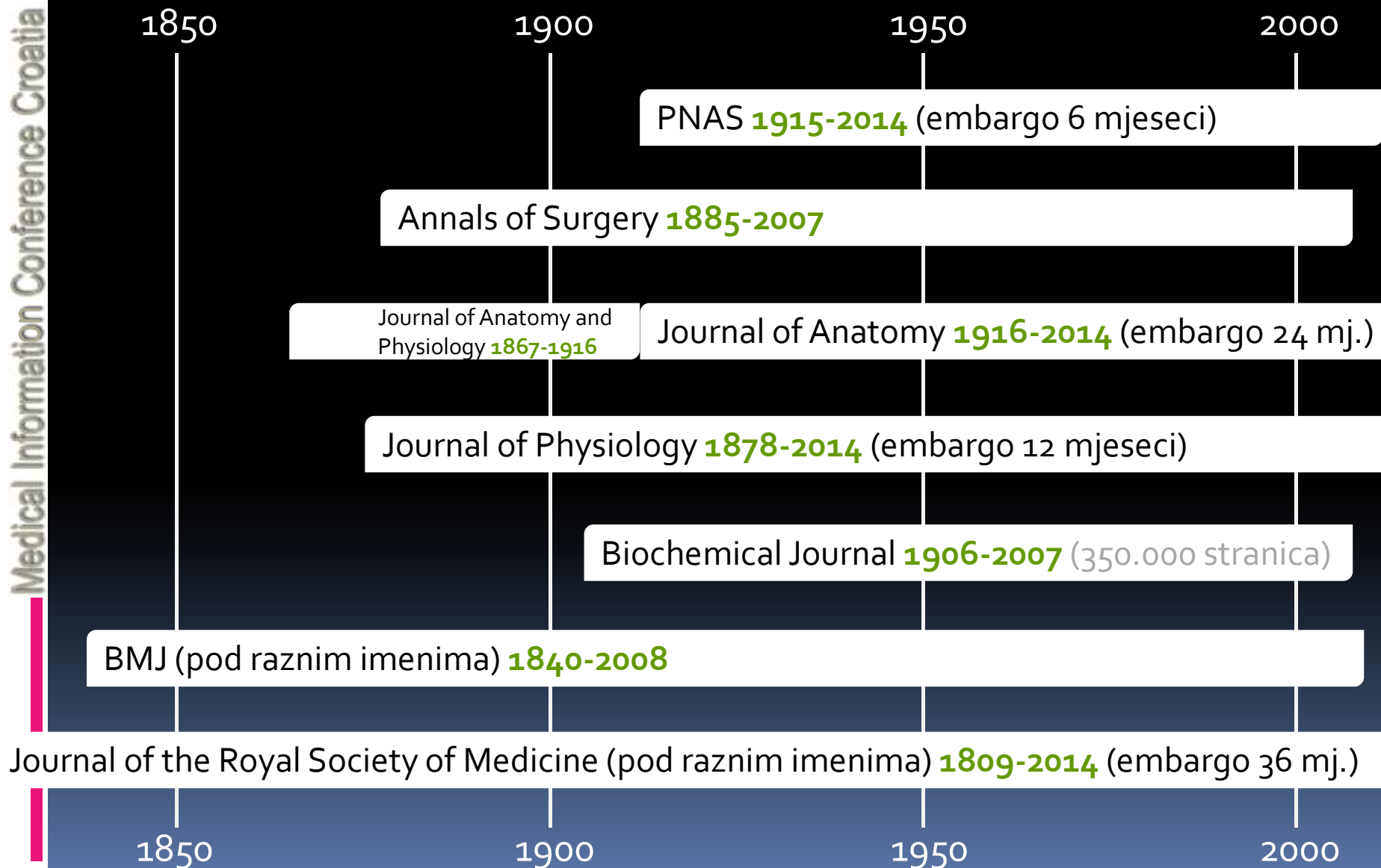
Sadržaj – posebne zbirke

- članci iz tzv. hibridnih časopisa (časopisi komercijalnih izdavača koji omogućavaju objavljivanje radova po principima otvorenog pristupa ako autor, autorova matična ustanova ili sponzor plate troškove)
- Elsevier Sponsored Documents, Springer Open Choice, Wiley-Blackwell Online Open

Digitalizacija

- digitalizacija važnijih medicinskih časopisa, u suradnji sa zakladom Wellcome Trust i britanskim Joint Information Systems Committee (JISC)

Važniji dovršeni naslovi

Za knjižničare

- Journal of the Medical Library Association
2002 – 2014
  - **1911 - 2001** Bulletin of the Medical Library Association
  - **1908 - 1909** The Aesculapian
  - **1903 - 1907** Medical Library and Historical Journal
  - **1902** Bulletin of the Association of Medical Librarians
  - **1898 - 1902** Medical Libraries

Hrvatski časopisi

- Croatian Medical Journal **2006 – 2014**

- Biochemia Medica **2012 (br. 3) – 2014**

Biochemia Medica

Bookshelf

- <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books>
- 1600 medicinskih knjiga slobodno dostupnih u cjelovitom tekstu
- nadopuna PubMed Centralu
- recenzirano

MedlinePlus

- <http://medlineplus.gov>
- medicinska baza podataka namijenjena javnosti, osmišljena da pruži selektivnu i vjerodostojnu medicinsku informaciju. Baza sadrži informacije o bolestima, lijekovima, različitim mrežno dostupnim medicinskim izvorima (rječnici, medicinska enciklopedija, medicinski časopisi) i informacije o medicinskim ustanovama i bolnicama
- utemeljeno na otvorenom pristupu

WIKIPEDIA Opasnost na mreži

90 posto medicinskih tekstova je pogrešno

Čak 90 posto tekstova s medicinskom tematikom na Wikipediji nije točno - upozoravaju stručnjaci, a njihovo upozorenje posebno vrijedi za sve one koji na internetskoj enciklopediji pokušavaju otkriti što ih muči i liječiti se sami.

Razlog za nestručnost, ponekad i vrlo opasnu, je to što za razliku od tradicionalnih medicinskih enciklopedija Wikipedija dopušta i laicima da pišu, brišu i uređuju članke. A to povećava rizik od po-

grešaka. Voditelj studije Robert Hasty upozorova da za dijagnozu treba ići svojem liječniku, a ne tražiti savjete i rješenja na Wikipediji. Inače, smatra se da je najmanje 20.000 članaka na Wikipediji povezano sa zdravljem. ♦D. K.

Hvala!

- PubMed.gov
- PubMed.net
- PubMed.org
- PubMed.com

- MedlinePlus.gov